

COMUNICAT

El capitalisme i el negacionisme climàtic maten

Prendre'ns seriosament l'emergència climàtica i els seus efectes implica qüestionar i transformar els fonaments de l'economia capitalista a la vegada que ens preparem per les emergències que vindran. Saber com respondre-hi en el marc d'una Transició Ecosocial Justa és un deure pendent.

La catàstrofe produïda a València el passat 29 d'octubre posa en evidència la falta de preparació per respondre als efectes de l'emergència climàtica i les dramàtiques conseqüències de la falta de previsió. Però també evidencia un model amb mirada curt-terminista que prioritza l'acumulació de beneficis econòmics i que ha construït els seus fonaments d'esquena a la natura.

Parlem d'inacció en els moments previs a la tempesta quan, tot i les alertes emeses per Aemet i la confederació hidrogràfica del Xúquer, no es prenen les mesures de prevenció necessàries, així com en els moments immediatament posteriors, quan els serveis d'emergència tarden a desplegar-se agreujant encara més la tragèdia. Però també d'una previsió que hagués hagut de produir-se molt abans, per anticipar-se a les amenaces que suposa el canvi climàtic per un territori exposat de forma històrica al fenomen de les DANA. Un fenomen que ara, amb un Mediterrani sobreescalfat, s'agreuja i encara es farà més recurrent i potent.

Si d'alguna cosa han de servir aquests fets és per obrir-nos els ulls i veure la realitat del que suposa l'emergència climàtica, els efectes de la qual, no ho oblidem, ja es veuen per tot el món i ja acumulen moltes més víctimes (només en l'últim any podem sumar les inundacions de Brasil, Afganistan i l'Índia, entre moltes altres). El canvi climàtic, sumat a la urbanització descontrolada promoguda per interessos especulatius, ens posa en perill, especialment als barris i territoris més populars.

Les organitzacions firmants volem expressar la nostra preocupació i intenció de seguir treballant en tres eixos fonamentals:

1. Restauració i reparació des d'una lògica de justícia climàtica i feminista: restaurar i reparar un territori devastat, com són ara mateix els 75 pobles afectats directament a la província de València (sense oblidar altres zones que també s'han vist impactades), suposa assumir una sèrie de prioritats. Òbviament, la primera ha de ser **el rescat de les víctimes i assegurar que tota la població es troba fora de perill el més aviat possible**; i seguit d'això, garantir l'accés a necessitats bàsiques a les zones més afectades. Però una vegada passada la urgència més immediata, fa falta garantir una restauració i reparació integral.

Assumir la lògica de la justícia climàtica i feminista suposa reconèixer a totes les persones i ecosistemes afectats com a víctimes d'una crisi ecològica que ens incumbeix a totes i que, per tant, ens interpel·la a buscar solucions conjuntes. Més concretament, caldrà garantir, en primer lloc, **reparacions materials i simbòliques a totes les afectades**, sense oblidar a aquelles que ja es trobaven en una situació més vulnerable i que difícilment rebran indemnitzacions pels canals oficials, o les que no tenen una xarxa que pugui donar un suport més immediat. També és important el suport emocional i treballar des d'una perspectiva de construcció de memòria col·lectiva que ajude a processar la tragèdia i a donar-li un sentit col·lectiu i polític.

A més, **caldrà plantejar una restauració ecoterritorial**, amb participació de la població local, que tinga en compte totes les necessitats de la població així com la recuperació d'ecosistemes

vulnerables com són l'Albufera i l'Horta de València, eliminant també altres amenaces com l'ampliació del port. És **fonamental que la reconstrucció quede en mans d'empreses públiques i locals**, per evitar que grans constructores aprofiten la tragèdia per enriquir-se.

2. Depuració de responsabilitats polítiques i empresarials: les xifres oficials parlen de 220 persones mortes (a 7 de novembre), a més de les que encara estan desaparegudes. Aquestes pèrdues s'han degut, en part, a les decisions polítiques i empresarials que, tot i l'alt risc d'inundacions, van decidir seguir operant amb normalitat i no van reaccionar a les primeres hores de les inundacions, que són decisives. Caldrà determinar si hi ha hagut negligències en la prevenció i gestió de l'emergència i garantir un procés de transparència que obligue a rendir comptes als responsables, políticament i, si procedeix, també judicialment. Recordem que una de les primeres mesures preses pel govern valencià va ser suprimir l'Unitat Valenciana d'Emergències, en un clar gest de negacionisme climàtic. Parlem del President Mazón i de la resta de responsables de la Generalitat Valenciana, però també de totes les empreses que, malgrat l'alarma, van obligar a les seues plantilles a seguir treballant.

La demanda de responsabilitats hauria d'estendre's a tots els responsables de la inacció climàtica, que malgrat els compromisos de l'Acord de París, segueixen sense reduir les emissions d'efecte hivernacle. Per tant, necessitem buscar vies -ja siga des de la justícia formal, com des d'altres àmbits d'incidència- per **obligar a prendre mesures dràstiques a les grans empreses contaminants i als Estats** que segueixen sense prendre les mesures necessàries.

3. Adaptació i prevenció de cara a futures emergències per reduir-ne els riscos: Aquests dies hem pogut constatar la greu falta de preparació per respondre a situacions d'emergència climàtica. La situació ha superat a les institucions, i ja siga per incapacitat, negligència o per càlculs polítics, han actuat tard i malament. Aquesta inacció ha obligat a voluntaris i voluntàries a reaccionar ràpidament i amb els seus propis recursos, així com a canalitzar ajuda a través d'organitzacions socials i espais veïnals. Necessitarem més temps per processar tot el que ha passat, però d'entrada reconeixem que **cal donar molta més importància a l'àmbit de l'adaptació i prevenció d'emergències en l'agenda de la transició ecosocial**. Caldrà desenvolupar plans urbanístics que incorporen aquests riscos i eviten construir infraestructures en terrenys inundables, així com replantejar les ja construïdes. També serà crucial recuperar zones naturals que permeten absorbir i frenar la velocitat de l'aigua en cas d'aiguats.

Pel que fa a la reacció durant l'emergència apostem per una resposta públic-comunitària, que reconega els serveis d'emergències com a peces clau d'un marc de serveis públics integral, ampliant el seu finançament i desvinculant-los de l'exèrcit. Però també des de **les organitzacions socials, ecologistes i feministes, necessitem incorporar la prevenció i resposta a emergències en les nostres agendes**, marcs d'aliances i plans de formació. Tenim clar que la resposta no podrà ser només institucional i, per tant, necessitem estar preparades per respondre de la millor manera possible. Cal una estratègia de capacitació social per tal de dotar a la ciutadania de ferramentes i coneixements per actuar en situacions d'emergència, que cada vegada patirem amb major freqüència. "Sols el poble salva el poble", diuen, però aquesta frase no té sentit en mans de feixistes que volen instrumentalitzar la solidaritat, i tampoc sense un teixit social fort i solidari que ho dugui a terme.

Per últim, volem fer **un reconeixement a totes les persones i organitzacions que han estat i estan treballant de forma incansable per treure el fang, portar subministraments i acompanyar a les persones afectades**. El seu exemple ens dóna esperança i un camí a seguir per respondre col·lectivament a les múltiples crisis a què ens enfrontem. També volem

posar per escrit el **compromís de les organitzacions signants a seguir de prop de tot el que passe** a partir d'ara als territoris més afectats. No deixarem que les víctimes quedin en l'oblit, els devem, a elles i a les seves familiars i amistats, seguir treballant per aconseguir una reparació justa i integral, així com garanties de no repetició.

—

COMUNICADO

El capitalismo y el negacionismo climático matan

Tomarse en serio la emergencia climática y sus efectos implica cuestionar y transformar los cimientos de la economía capitalista a la vez que nos preparamos para las emergencias que vendrán. Saber como responder en el marco de una Transición Ecosocial Justa es un deber pendiente.

La catástrofe producida en Valencia el pasado 29 de octubre pone en evidencia la falta de preparación para responder a los efectos de la emergencia climática y las dramáticas consecuencias de la falta de previsión. Pero también evidencia un modelo cortoplacista que prioriza la acumulación de beneficios económicos y que ha construido de espaldas a la naturaleza.

Hablamos de inacción en los momentos previos a la tormenta cuando, aún y las alertas emitidas por el Aemet y la confederación hidrógrafa del Xúquer, no se toman las medidas de prevención necesarias, así como en los momentos inmediatamente posteriores, cuando los servicios de emergencia tardan a desplegarse agravando aún más la tragedia. Pero también de una previsión que se debería haber producido mucho antes, para anticiparse a las amenazas que supone el cambio climático para un territorio expuesto de forma histórica al fenómeno de las DANA. Un fenómeno que ahora, con un Mediterráneo sobrecalentado, se agravará y todavía se hará más recurrente y potente.

Si de alguna cosa nos tienen que servir estos hechos es para abrirnos los ojos y ver la realidad de lo que supone la emergencia climática, los efectos de la cual, no lo olvidemos, ya se ven en todo el mundo y ya aculuman muchas más víctimas (solo en el último año podemos sumar las inundaciones de Brasil, Afganistán, la India, entre muchas otras). El cambio climático, sumado a la urbanización descontrolada promovida por los intereses especulativos nos pone en peligro, especialmente a los barrios y territorios más populares.

Las organizaciones firmantes queremos expresar nuestra preocupación e intención de seguir trabajando en tres ejes fundamentales:

1. Restauración y reparación desde una lógica de justicia climática y feminista: restaurar i reparar un territori devastado, como son ahora mismo los 75 pueblos afectados directamente en la provincia de Valencia (sin olvidar otras zonas que también se han visto impactadas), supone asumir una serie de prioridades. Óbviamente, la primera tiene que ser el **rescate de las víctimas y asegurar que toda la población está fuera de peligro lo más pronto posible**; y a continuación, garantizar el acceso a las necesidades básicas a las zonas más afectadas. Pero una vez pasada la urgencia más inmediata, se deberá garantizar una restauración y reparación integral.

Asumir la lógica de la justicia climática y feminista supone reconocer a todas las personas y ecosistemas afectados como víctimas de una crisis ecológica que nos incumbe a todas y que, por lo tanto, nos interpela a buscar soluciones conjuntas. Más concretamente, se tendrá que

garantizar, en primer lugar, **reparaciones materiales y simbólicas a todas las afectadas**, sin olvidar a aquellas que ya se encontraban en una situación más vulnerable y que difícilmente recibirán indemnizaciones por los canales oficiales, o las que no tienen una red que pueda dar apoyo más inmediato. También es importante el apoyo emocional y trabajar desde una perspectiva de construcción de memoria colectiva que ayude a procesar la tragedia y a darle un sentido colectivo y político.

Además, **habrá que plantear una restauración ecoterritorial**, con participación de la población local, que tenga en cuenta las necesidades de la población, así como la recuperación de ecosistemas vulnerables como son la Albufera y la Horta de Valencia, eliminando también otras amenazas como la ampliación del puerto. Es **fundamental que la reconstrucción quede en manos de empresas públicas y locales**, para evitar que grandes constructoras aprovechen la tragedia para enriquecerse.

2. Depuración de responsabilidades políticas y empresariales: las cifras oficiales hablan de 220 personas muertas (a 7 de noviembre), además de las que todavía están desaparecidas. Estas pérdidas se han debido, en parte, a las decisiones políticas y empresariales que, aún y el riesgo alto de inundaciones, decidieron seguir operando con normalidad y no reaccionaron en las primeras horas de la emergencia, que son decisivas. Habrá que determinar si ha habido negligencias en la prevención y la gestión de la emergencia y garantizar un proceso de transparencia que obligue a rendir cuentas a los responsables, políticamente y judicialmente. Recordamos que una de las primeras medidas tomadas por el Govern valencià fue suprimir la Unidad Valenciana de Emergencias, en un claro gesto de negacionismo climático. Hablamos del presidente Mazón y del resto de responsables de la Generalitat Valenciana, pero también de todas las empresas que, a pesar de la alarma, obligaron a sus plantillas a seguir trabajando.

La demanda de responsabilidades debería extenderse a todos los responsables de la inacción climática, que a pesar de los compromisos del Acuerdo de París, siguen sin reducir las emisiones de efecto invernadero. Por tanto, necesitamos buscar vías –ya sea desde la justicia formal, como desde otros ámbitos de incidencia- para **obligar a tomar medidas drásticas a las grandes empresas contaminantes y a los Estados** que siguen sin tomar medidas necesarias.

3. Adaptación y prevención de cara a futuras emergencias para reducir los riesgos: Estos días hemos podido constatar la grave falta de preparación para responder a situaciones de emergencia climática. La situación ha superado las instituciones y, ya sea por incapacidad, negligencia o por cálculos políticos, han actuado tarde y mal. Esta inacción ha obligado a voluntarios y voluntarias a reaccionar rápidamente y con sus propios recursos, así como a canalizar ayuda a través de organizaciones sociales y espacios vecinales. Necesitaremos más tiempo para procesar todo lo ocurrido pero, de entrada, reconocemos que **habrá que dar mucha más importancia en el ámbito de adaptación y prevención de emergencias en la agenda de la transición ecosocial**. Habrá que desarrollar planes urbanísticos que incorporen estos riesgos y eviten construir en terrenos inundables, así como replantear lo ya construido. También será crucial recuperar zonas naturales que permitan absorber y frenar la velocidad del agua en caso de inundaciones.

En cuanto a la reacción durante la emergencia, apostamos por una respuesta públicocomunitaria, que reconozca los servicios de emergencia como piezas clave de un marco de servicios públicos integrales, ampliando su financiamiento y desvinculándolos del ejército. Pero también desde las **organizaciones sociales, ecologistas y feministas necesitamos**

incorporar la prevención y la respuesta a emergencias en nuestras agendas, marcos de alianza y planes de formación.

Tenemos claro que la respuesta no podrá ser solamente institucional y que, por tanto, necesitamos estar preparadas para responder de la mejor manera posible. Hará falta una estrategia de capacitación social para dotar a la ciudadanía de herramientas y conocimientos para actuar en situaciones de emergencia, que cada vez sufriremos con mayor frecuencia. “Solo el pueblo salva el pueblo”, dicen, pero esta frase no tiene sentido en manos de fascistas que quieren instrumentalizar la solidaridad, y tampoco sin un tejido social fuerte y solidario que lo ponga en marcha.

Por último, queremos hacer **un reconocimiento a todas las personas y organizaciones que han estado y están trabajando de forma incansable para sacar el barro, llevar suministros y acompañar a las personas afectadas**. Su ejemplo nos da esperanza y un camino a seguir para responder colectivamente a las múltiples crisis que afrontamos. También queremos poner por escrito el compromiso de las organizaciones firmantes a seguir de cerca todo lo que pase a partir de ahora en los territorios afectados. No dejaremos que las víctimas queden en el olvido, se lo debemos a ellas y a sus familiares y amistades, seguir trabajando para conseguir una reparación justa e integral, así como garantías de no repetición.